

EIROPAS AVIĀCIJAS DROŠĪBAS AĢENTŪRAS

2010. gada 26. augusta

ATZINUMS NR. 04/2010

par Komisijas Regulu XXX/2010, ar ko nosaka pilotu licencēšanas īstenošanas noteikumus

I. Vispārīgā daļa

1. Šā atzinuma nolūks ir palīdzēt Komisijai izstrādāt pilotu licencēšanas īstenošanas noteikumus. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 216/2008¹ (turpmāk — Pamatregula), kurā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1108/2009², izveido pienācīgu un visaptverošu satvaru kopēju tehnisko prasību un administratīvo procedūru noteikšanai un īstenošanai civilās aviācijas jomā.
2. Noteikumu priekšlikuma mērķis bija izstrādāt prasības, kas ir samērīgas ar attiecīgās apliecības piešķirtajām tiesībām, un nodrošināt noteikumu teksta skaidrību, juridisko noteiktību un īstenošanas iespējas. Ir ņemta vērā Eiropas Savienības attīstība un starptautiskās tiesības (ICAO), kā arī noteikumu saskaņošana ar Eiropas Savienības galveno partneru iestāžu noteikumiem atbilstīgi Pamatregulas 2. pantā noteiktajiem mērķiem. Turklāt noteikumu pamatā ir ICAO standarti un ieteiktā prakse, kā arī aviācijas vienotās prasības (*JARs*), stingri ievērojot ES tiesības, it īpaši Pamatregulu. Noteikumu priekšlikumā ņemti vērā drošības un regulējuma principi un pastāvošais saistošo un nesaistošo tiesību normu sadalījums tekstā. Ir iekļautas arī tiesību normas, kas izriet no paziņojumiem par ierosinātiem grozījumiem (*NPA*) attiecībā uz *JAR-FCL* un kas Apvienoto aviācijas institūciju (*JAA*) sistēmā bija pieņemšanas beigu posmā, bet viss regulējuma process netika pabeigts *JAA* slēgšanas dēļ.

II. Apspriešana

3. Lai saskaņā ar Pamatregulas 52. pantu un Noteikumu izstrādes procedūras³ 5. panta 3. punktu un 6. pantu visām ieinteresētajām pusēm nodrošinātu apspriešanas iespēju, 2008. gada 5. jūnijā *NPA* 2008-17 tika publicēts Eiropas Aviācijas drošības aģentūras (turpmāk — Aģentūra) tīmekļa vietnē.
4. *NPA* 2008-17 tika sadalīts trīs atsevišķos dokumentos:
 - dokumentā *NPA* 2008-17a tika iekļauts Paskaidrojums par *NPA* ar detalizētiem skaidrojumiem gan attiecībā uz *FCL* daļu, gan medicīnisko noteikumu daļu, kā arī savstarpējo atsauču tabulas par *JAR* 1, 2 un 3 un *NPA* izteiktajiem priekšlikumiem;
 - dokumentā *NPA* 2008-17b tika iekļauti īstenošanas noteikumu (*IR*) un saistīto *AMC* un *GM* attiecībā uz pilotu licencēšanu (*FCL* daļa) priekšlikumu projekti;
 - dokumentā *NPA* 2008-17c tika iekļauti īstenošanas noteikumu (*IR*) un saistīto *AMC* un *GM* attiecībā uz pilotu medicīnisko sertificēšanu (*MED* daļa) priekšlikumu projekti.
5. Turklāt 2008. gada oktobra beigās tika publicēts *FCL* daļas regulatīvās ietekmes novērtējums (*RIA*) — *NPA* 2008-22f, kura apspriešana notika līdz 2009. gada 15. aprīlim.
6. Ņemot vērā saņemto komentāru skaitu un darba programmu, ko Aģentūra sagatavoja, vienojoties ar Komisiju un Vadības padomi, tika nolemts komentāru atbildes dokumentu (*Comment Response document - CRD*) par *NPA* 2008-17 sadalīt un publicēt vairākos posmos.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 20. februāra Regula (EK) Nr. 216/2008 par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un par Eiropas Aviācijas drošības aģentūras izveidi, ar ko atceļ Padomes Direktīvu 91/670/EEK, Regulu (EK) Nr. 1592/2002 un Direktīvu 2004/36/EK (OV L 79, 19.03.2008., 1. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regula (EK) Nr. 1108/2009, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 216/2008 lidlauku, gaisa satiksmes pārvaldības un aeronavigācijas pakalpojumu jomā un atceļ Padomes Direktīvu 2006/23/EK (OV L 309, 24.11.2009., 51. lpp.).

³ Valdes lēmums par Aģentūrā izmantojamo procedūru atzinumu, sertifikācijas prasību un vadlīniju dokumentu sagatavošanai (GM) (turpmāk — Noteikumu izstrādes procedūra), EASA MB 082007, 13.06.2007.

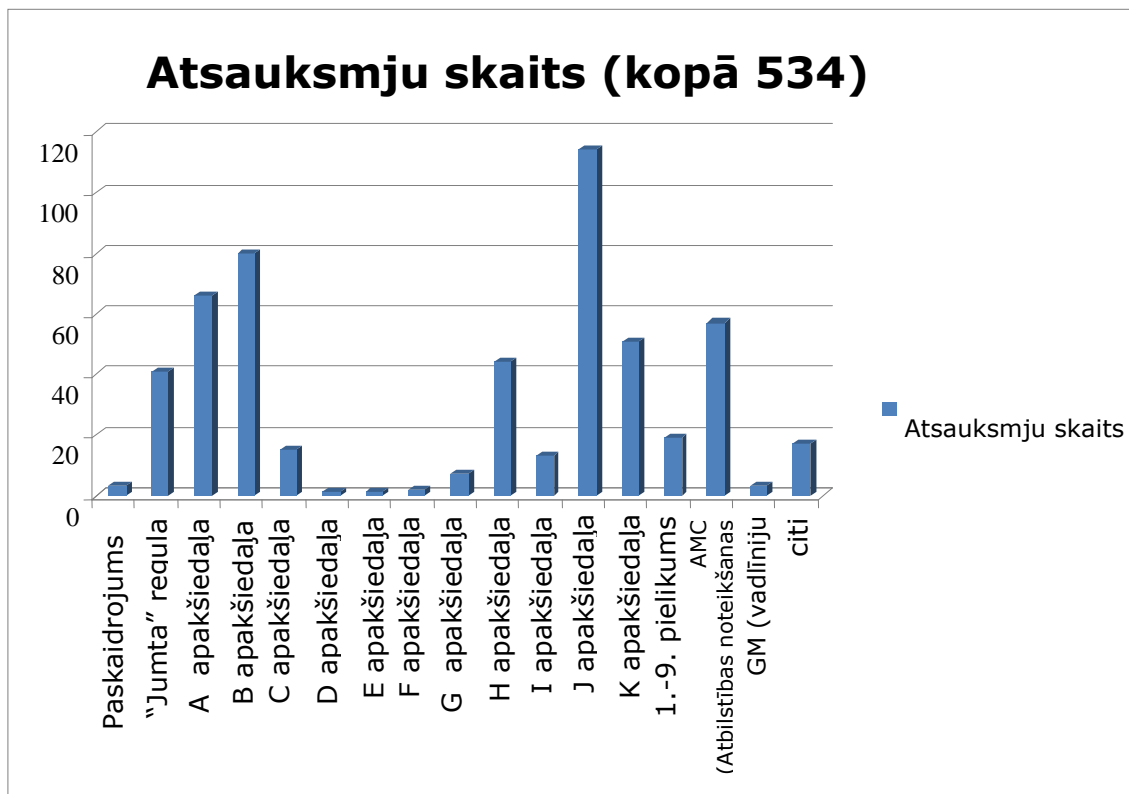
7. Komentāru caurskatīšanā, atbilžu sagatavošanā un nepieciešamo izmaiņu veikšanā *NPA* tekstā Aģentūrai atbalstu sniedza *FCL.001* pārskata grupa⁴. Šī grupa tika izveidota saskaņā ar Noteikumu izstrādes procedūru, un tajā tika iekļauti *FCL.001* izstrādes pamatgrupas dalībnieki, kā arī citi Aģentūras, *NAA* un nozares eksperti, kas nebija iesaistīti sākotnējā izstrādes posmā. Aģentūra iesaistīja arī papildu ekspertus, ja šādu nepieciešamību noteica jautājumu sarežģītība; atsevišķos gadījumos tas norādīts *NPA 2008-17b CRD II* pielikumā.
8. *CRD* par *NPA 2008-17b* (*FCL* daļa) tika publicēts Aģentūras tīmekļa vietnē 2010. gada 9. aprīlī. Visas saņemtās atsauksmes par *NPA 2008-17b* tika ņemtas vērā un iekļautas attiecīgajās *CRD* daļās kopā ar Aģentūras atbildēm.
9. Ieinteresētās puses *CRD* par *NPA 2008-17b* varēja komentēt divus mēnešus atbilstīgi Noteikumu izstrādes procedūrai. Līdz 2010. gada 9. jūnijam, kas bija noteiktais beigu datums atsauksmju iesniegšanai saistībā ar *CRD* par *NPA 2008-17b*, Aģentūra bija saņēmusi 534 atsauksmes no vairāk nekā 200 autoriem, tostarp no valstu aviācijas iestādēm, profesionālajām organizācijām, vispārējām bezpeļņas aviācijas organizācijām, privātiem uzņēmumiem un privātpersonām. Visas atsauksmes, kas tika saņemtas saistībā ar *CRD* par *NPA 2008-17b*, tika ņemtas vērā un apsvērtas, pabeidzot atzinuma sagatavošanu par pilotu licencēšanas īstenošanas noteikumiem.

III. Aģentūras atzinuma saturs

10. Pamatregula piešķir Komisijai pilnvaras pieņemt īstenošanas noteikumus Pamatregulas īstenošanai un pilotu licencēšanas būtiskās prasības, atspoguļojot jaunākos sasniegumus, tostarp paraugpraksi, kā arī zinātnes un tehnisko progresu pilotu sagatavošanā.
11. Šajā atzinumā ir iekļauti Aģentūras priekšlikumi par Pamatregulas īstenošanas noteikumiem attiecībā uz to pilotu licencēšanu, kas veic Pamatregulas 4. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā norādītos lidojumus ar lidaparātiem, un uz šo pilotu apmācībā un pārbaudēs iesaistīto instruktoru un eksaminētāju sertificēšanu. Šo priekšlikumu pamatā ir prasības, kas noteiktas *JAR-FCL 1* un *2*, *ICAO 1*. pielikuma standartos un ieteicamajā praksē, kā arī spēkā esošajos valstu noteikumos.
12. Atzinums attiecas uz visām lidmašīnu un helikopteru pilotu apliecībām un kvalifikācijas atzīmēm, kas ir iekļautas *JAR-FCL 1* un *2*. Turklāt tajā ir priekšlikumi par:
 - jaunām pilotu apliecībām citām lidaparātu kategorijām: planieriem, gaisa baloniem, gaisa kuģiem un vertikālās pacelšanās un nosēšanās lidaparātiem;
 - jaunu vieglo lidaparātu pilota apliecību (*LAPL*) pilotiem, kas veic nekomerciālus lidojumus ar nesarežģītiem lidaparātiem ar maksimālo pacelšanās masu (*MTOM*) līdz 2000 kg;
 - jaunām kvalifikācijas atzīmēm attiecībā uz specifiskām darbībām: planiera vilkšanas un reklāmkaroga vilkšanas kvalifikācija, figūrlidojumu kvalifikācija, kalnu lidojumu kvalifikācija un kvalifikācija pilotiem, kas veic 1. un 2. kategorijas pārbaudes lidojumus.
13. Šajā atzinumā iekļautais teksts atspoguļo Aģentūras sākotnējos priekšlikumus (atbilstīgi *NPA 2008-17b* publikācijai) pēc sabiedriskās apspriešanas (apspriešanas rezultāti publicēti *CRD* par *NPA*) izdarītās izmaiņas, kā arī izmaiņas, kas atspoguļo par *CRD* saņemtās atsauksmes.

⁴ Pārskata grupas sastāvs ir norādīts Aģentūras tīmekļa vietnes adresē <http://easa.europa.eu/rulemaking/comment-response-documents-CRDs-and-review-groups.php>.

14. Par CRD tika saņemtas 534 atsauksmes. Atsauksmju sadalījums pa apakšiedaļām apkopots 1. tabulā.

1. tabula. Atsauksmju par CRD sadalījums

15. Pēc rūpīgas saņemto atsauksmju izvērtēšanas CRD tekstā tika izdarītas šādas izmaiņas:
- redakcionāli, teksta konsekvences un skaidra formulējuma jautājumi;
 - izmaiņas saistībā ar atsauksmēm par NPA, kuras Aģentūra bija akceptējusi, bet nebija atbilstīgu teksta izmaiņu CRD;
 - teksta uzlabojumi, kas tiek iekļauti CRD pēc atsauksmju saņemšanas par NPA;
 - izmaiņa tekstā par gaisa balonu, planieru, vertikālās pacelšanās un nolaišanās lidaparātu un gaisa kuģu apliecību īpašniekiem piešķirto tiesību samazināšanu 60—65 gadu vecuma kategorijā, veicot gaisa komercpārvadājumus (FCL.065), ņemot vērā atsauksmes par CRD, kā arī tādēļ, lai saskaņotu noteikumus ar vairāku dalībvalstu praksi.
16. Atsaucoties uz 15. punkta a. apakšpunktu, redakcionālas izmaiņas bija nepieciešamas, ņemot vērā gan atsauksmes par CRD, gan arī Aģentūras veiktajā CRD teksta korektūrā konstatētās neatbilstības. Izmaiņu piemēri:
- konsekvents abreviatūras lietojums, piemēram, aizstāt "tūristu planieris ar dzinēju" ar "TMG", "apstiprināta mācību organizācija" ar "ATO", "daudzpilotu apkalpes sadarbība" ar "MCC", "simulators" un "lidojumu simulators" ar "FFS", "lidojumu eksaminētājs" ar "FE" utt.;
 - konsekvents lielo/mazo sākumburtu lietojums, piemēram, "Sadaļa" uz "sadaļa", "Punkts" uz "punkts", kā arī "ši daļa" uz "ši Daļa" utt.;
 - konsekventa terminoloģija, piemēram, "simulatorus" vai "lidojumu simulatorus (FS)" aizstāj ar "FFS", "iestāde" — ar "kompetentā iestāde", "vertikālās pacelšanās

un nolaišanās" — ar "vertikālās pacelšanās un nolaišanās lidaparāts", "OPS daļa" — ar "attiecīgās lidaparātu ekspluatācijas prasības" utt.

17. Atsaucoties uz 15. punkta c. apakšpunktu, saņemto atsauksmju rezultātā ieviestas šādas izmaiņas:
- a. A apakšiedaļā: definīcijas "kreisēšanas lidojumā aizvietojošais otrais pilots" grozīšana. *CRD* tika pievienota definīcija, ņemot vērā atsauksmes par *NPA*. Pēc tam Aģentūra saņēma daudz atsauksmju par šo jauno definīciju un akceptēja tās kā vērtīgus apsvērumus skaidrākam teksta formulējumam.
 - b. B apakšiedaļā: *FCL.110.S* tika grozīts, papildinot ar prasību par 50 km patstāvīgu maršruta lidojumu attiecībā uz *LAPL(S)*.
 - c. C apakšiedaļā:
 - i. skaidrāks formulējums, ka *PPL* īpašnieks ir tiesīgs veikt apmaksātus instruktora pienākumus arī attiecībā uz kvalifikācijas atzīmēm un sertifikātiem, kas iekļauti *PPL* vai *LAPL*;
 - ii. izmaiņas gaisa balonu grozu izmēru klasifikācijā.
 - d. J apakšiedaļā:
 - i. *FCL.905.FI* tika grozīts, lai attiecinātu lidojumu instruktora (*FI*) tiesības arī uz mācību lidojumu vadīšanu kalnu lidojumu instruktora (*MI*) un trenāžieru mācību instruktora (*STI*) sertifikāta izsniegšanai, derīguma termiņa pagarināšanai vai atjaunošanai.
 - e. 1.–9. pielikumā:
 - i. 3. pielikums nosaka prasības attiecībā uz mācību kursiem *CPL* un *ATPL* izsniegšanai. Nodaļā "A. *ATP* integrētais mācību kurss — lidmašīnas" tika pievienots papildu punkts, lai nodrošinātu atbilstību nodaļai "B. *CPL/IR* integrētais mācību kurss — lidmašīnas":

"(f) 5 lidojumu stundas ar lidmašīnu, kas ir sertificēta vismaz 4 personu pārvadāšanai un kam ir maināma soļa propellers un ievēlka šasija." Šāda redakcija pēc atsauksmju saņemšanas par *NPA* tika akceptēta nodaļā "B. *CPL/IR* integrētais mācību kurss — lidmašīnas". Atsauksmē tika norādīts: tā kā pēc abiem mācību kursiem tiek iegūta faktiski tāda pati apliecība, t.i., *CPL/IR* (A), un praktiskās mācības abos mācībuursos ir identiskas, norādītais punkts būtu jāiekļauj arī nodaļā "A. *ATP* integrētais mācību kurss — lidmašīnas".
 - ii. 7. pielikums nosaka prasmju pārbaudes prasības instrumentālo lidojumu kvalifikācijas izsniegšanai. Tika saņemta atsauksme, ka noteikti pārbaudžu saraksta punkti būtu jāatzīmē ar "o", norādot, ka šos pārbaudžu punktus "o" veic, ņemot vērā tikai instrumentu rādījumus". Šī izmaiņa jau bija saskaņota ar *FCL.001* pārskata grupu *NPA* pārskatīšanas laikā, bet *CRD* pirms publikācijas nebija attiecīgi grozīta.
 - iii. 9. pielikums nosaka apmācību, prasmju pārbaudi un kvalifikācijas pārbaudi attiecībā uz *MPL*, *APL*, tipa un klases kvalifikācijām, kā arī instrumentālo lidojumu kvalifikācijas pārbaudi. 9. pielikuma A. daļas 6. punktā ir mainīta redakcija par pārbaudes ilgumu. Atsauksmēs par *CRD* tika norādīts, ka atsauce uz pilnas pilotāžas lidojumu simulatoru (*FFS*) izmantošanu pārbaudē neatbilst *JAR-FCL* un ka atsevišķu veidu pārbaudžu ilgums nav adekvāts. Tāpēc tika stingri noteikta prasība vienmēr izmantot *FFS*, kad vien tas iespējams, un prasmju pārbaudes vai kvalifikācijas pārbaudes ilgums attiecībā uz *IR* un vienpilota klases vai tipa kvalifikācijām tika mainīts uz 60 minūtēm.
18. Atsaucoties uz 15. punkta d. apakšpunktu, ņemot vērā atsauksmes gan par *NPA*, gan par *CRD*, kā arī pēc ICAO 1. pielikuma, 2.1.10 un *JAR-FCL* 1 un 2 papildu analīzes Aģentūra

vēlreiz izskatīja šo punktu un nolēma to mainīt noteiktām lidaparātu kategorijām. Attiecīgajās atsauksmēs tika pieprasīts pilnīgi atcelt planieru, gaisa balonu, gaisa kuģu un vertikālās pacelšanās un nolaišanās lidaparātu komerclidojumu tiesību ierobežojumus 60—64 gadu vecuma grupai. Galvenie argumenti bija, ka ICAO noteikumi attiecas tikai uz starptautiskiem lidojumiem, ka pensionēšanās noteikumi Eiropā neattiecas uz šiem pilotiem, kuriem līdz ar to 60 gadu vecumā būtu jāpārtrauc gaisa komercpārvadājumu lidojumi ar vienpilota lidaparātiem, un ka atsevišķās dalībvalstīs noteikumi nenosaka nekādus vecuma ierobežojumus attiecībā uz gaisa balonu pilotiem. Aģentūra izlēma saglabāt ICAO 1. pielikumā noteiktās prasības attiecībā uz lidmašīnu un helikopteru kategorijām, jo šāds regulējums jau bija iekļauts *JAR-FCL 1* un *2*, un atļaut visās citās kategorijās bez ierobežojumiem izmantot gaisa komercpārvadājumu lidojumu tiesības līdz 65 gadu vecumam. 65 gadu vecuma ierobežojums attiecībā uz gaisa komercpārvadājumu lidojumiem tika saglabāts visiem pilotiem, nodrošinot atbilstību ICAO 1. pielikumam un ņemot vērā, ka šīs ICAO prasības pamatā ir drošības riska analīze. Iepriekš minētā izmaiņa rada atšķirību no ICAO 1. pielikuma, un dalībvalstīm būtu jāizprot, ka tām ir jāpaziņo šā punkta atšķirība ICAO.

19. Līdztekus minētajām izmaiņām Aģentūra ir saņēmusi atsauksmes par 1.–9. pielikuma saturu no divām svarīgām ieinteresēto pušu grupām:
- no organizācijas, kas pārstāv aviosabiedrību grupu. Šī organizācija pieprasīja 1.–9. pielikuma satura pārvešanu uz *AMC*, lai tūlīt pēc attiecīgā ICAO dokumenta pabeigšanas dalībvalstis varētu izstrādāt alternatīvas *AMC* nolūkā īstenot uz kompetencēm balstītu un ar pieredzi pamatotu apmācību un pārbaudes;
 - no organizācijas, kas pārstāv aviosabiedrību pilotu grupu. Šī organizācija pieprasīja 1.–9. pielikuma satura saglabāšanu noteikumu tekstā, lai nepieļautu, ka dažādās dalībvalstīs pilotu apmācībā un pārbaudēs tiktu ievēroti atšķirīgi noteikumi, uzskatot šādu situāciju par drošības apdraudējumu.

Aģentūra ir aktīvi iesaistījusies ICAO darbā uz kompetencēm balstītas un ar pieredzi pamatotas apmācības izveidē, atzīst jaunās mācību metodes nozīmību un atbalsta tās īstenošanu. Tomēr jaunajā ICAO dokumentā būs iekļautas pilnīgi jaunas apmācību un pārbaudžu metodes, kas ietekmēs visu attiecīgo noteikumu kopumu un izraisīs būtiskas izmaiņas. Tas jārisina atsevišķā noteikumu izstrādes uzdevumā, kas jau ir iekļauts Noteikumu izstrādes programmā saskaņā ar Noteikumu izstrādes procedūru. Šā iemesla dēļ, kā arī tādēļ, lai nodrošinātu atbilstību pašreizējiem noteikumiem, Aģentūra izlēma noteikumos saglabāt 1.–9. pielikuma saturu.

20. Dažās atsauksmēs par B un C apakšiedaļu galvenā uzmanība pievērsta lidojumu laika prasību ieskaitīšanai vai akceptēšanai attiecībā uz II pielikuma lidaparātu, lai izpildītu nesenās lidojumu pieredzes vai prasību ieskaitīšanas prasības attiecībā uz *LAPL* vai *PPL*. Aģentūra izprot, ka šim jautājumam ir nepieciešams skaidrs formulējums, un tas tiks iekļauts noteikumu izstrādes uzdevumā *FCL.002*.

Ķelnē, 2010. gada 26. augustā

P. GOUDOU
izpilddirektors